נערה שנתפתתה פרק רביעי כתובות מד.

הכא נמי היינו טעמא דלא גביא מדלא כתב לה אוסיפית לך מאה אמאתים אחולי אחיליתיה לשעבודא קמא אמר מר א״א בעיא בהאי גביא אי בעיא בהאי גביא לימא פליגא דרב נחמן [6]דאמר רב נחמן [2]שני שטרות היוצאין בזה אחר זה ביטל שני את הראשון לאו מי איתמר עלה אמר רב פפא ומודה ר״נ [3]דאי אוסיף ביה דיקלא לתוספת כתביה הכא נמי הא אוסיף לה מידי גופא אמר רב נחמן [4]שני שטרות היוצאין בזה אחר זה ביטל שני את הראשון אמר רב פפא ומודה רב נחמן [5]דאי אוסיף ביה דיקלא לתוספת כתביה [1]פשיטא ראשון במכר ושני במתנה ליפות כחו הוא דכתב ליה משום דינא דבר מצרא וכל שכן ראשון במתנה ושני במכר דאמרינן משום דינא דבעל חוב הוא דכתב כן אלא אי שניהם במכר שניהם במתנה ביטל שני את הראשון מאי טעמא רפרם אמר [7]אימר אודויי אודי ליה רב אחא אמר אימר אחולי אחליה לשיעבודיה מאי בינייהו [8]איכא בינייהו אורועי סהדי ולשלומי פירי ולטסקא מאי הוי עלה דכתובה ת״ש דאמר רב יהודה אמר שמואל משום ר״א בר״ש מנה מאתים מן האירוסין ותוספת מן הנישואין וחכ״א אחד זה ואחד זה מן הנישואין והלכתא אחד זה ואחד זה מן הנישואין: **מתני׳** [9]הגיורת שנתגיירה בתה עמה וזינתה הרי זו בחנק אין לה לא פתח בית האב ולא מאה סלע [10]היתה הורתה ולידתה בקדושה הרי זו בסקילה ואין לה לא פתח בית האב [2]ולא מאה סלע היתה הורתה ולידתה בקדושה הרי היא כבת ישראל לכל דבריה [11]יש לה אב ואין לה פתח בית האב יש לה פתח בית האב ואין לה אב הרי זו בסקילה לא נאמר [1]פתח בית [2]אב אלא למצוה:

הכא נמי בראוסיף לה. פי׳ שכתב בכתובה שניה יותר מבראשונה אבל אין לפרש שכתב לגיתי ואוסיפית כך וכך דא״כ היתה גובה שתיהן כדאמרינן לעיל: **משום דינא דבר מצרא.** ולגיע אומו של מכר דאם יראה שניהם אית בה דינא דבר מצרא דאפילו מתנה שכתוב בה אחריות אית בה דינא דבר מצרא[6] ונראה דאם הלוקח עצמו מצרן דלא שייך דינא דבר מצרא דביטל שני את הראשון ויש מפרשים דלאו דוקא נקט משום דינא דבר מצרא דאפילו לא שייך דינא דבר מצרא לא ביטל שני את הראשון דנפקא מינה לענין דרך דאפי׳ למ״ד (ב״ב דף סד:) מוכר בעין רעה מוכר מוכן בעין יפה מוכן: **אימר אחולי אחליה לשיעבודא.** תימה מה אחליה לשיעבודא שייך גבי מתנה ונראה לר״י כגון שכיון זמן הראשון לזמן שני קנה הנותן שדה אצל שדה הניתן והשתא אחליה מקבל מתנה לשיעבודא ולא יוכל לטענות דינא דבר מצרא ועוד [7]אומר רשב״א דנפקא מינה אם לוה נותן בין זמן הראשון לזמן שני שיעבדו בעלי חובו מאותה שדה [8][מ״ג אם יאכל הנותן פירות בין זמן הראשון לשני]: **איכא** בינייהו אורועי סהדי. תימה גדולה הוא מה שפירש בקונטרס לפסול העדים בעין זה יכול לפסול העדים בעין זה ונראה לר״י דאם יש לזה מקבל מתנה שום שטר אחר שהעדים אלו מתומים בו מרעין ליה לשטרא הואיל והוא מודה שהן פסולין אי נמי לפסול מתימתן קאמר דאימר זיופי זייף הואיל והוא מודה שהשטר הזה מזויף: **והלכתא** אחד זה ואחד זה מן הנשואין. תימה לרבינו יצחק דהשתא מסקינן דאחד זה ואחד זה מן הנשואין אע״ג דאוסיף לה ופליגא אדרב נחמן דאמר לעיל אי אוסיף דיקלא לתוספת אדעתא דתוספת כתביה ולא ביטל שני את הראשון וחזו תימה דהלכתא כרב נחמן בדיני ורפרם ורב אחא איפלגו אלייהו ודייקינן נמי בשילהי הכותב (לקמן דף פט: ושם) כוותיה ואור״י דהכא אע״ג דאיכא תוספת ביטל (ב) את הראשון ושעמא משום דאיכא שטר אחר אבל לעיל דאיכא שני שטרות כשהוסיף בשני לא ביטל את הראשון הואיל והוא בידו עדיין וא״ת וכיון דאיירי מילתייהו דרב הונא ורב אחי בדלא כתב לה מ״כ תפשוט מהכא הא דבעי בפ״ק דב״מ (דף יח: ושם) אי אמרוסה אית לה כתובה בדלא כתב לה *וי״ל שאינו רוצה לפשוט אלא מן המשנה או מברייתא ואע״ג דאיכא לאוכוחי ממילתא דר׳ אלעזר ב״ר שמעון ורבנן הא נמי מימרא היא דרב יהודה אמר שמואל * אמרה משמיה ואינה ברייתא וממתניתין דהשתא אמרם את בתו ליכא לאוכוחי דאיכא לאוקמה בדכתב לה וא״ת ותפשוט מהא דתניא לעיל מודה ר׳ יהודה במאמרם את בתו ובגרה ונשאת שאין לאביה רשות בה וע״כ בדלא כתב לה היא שלו הואיל וברשותו נכתבה כדאמר לעיל ואי אמרוסה אין לה כתובה פשיטא דאין לו בה כלום ונראה לרשב״א דלעולם איכא לאוקמה בדכתב לה ומיירי כגון שהוסיף לה בשעת גשואין דסלקא דעתא הואיל ואינה מאתים שלו תוספת נמי שלו קמ״ל[10]: **הגיורת** שנתגיירה בתה עמה. הא דלא נקט הגיותא שנתגיירה קתמא משום דאיירי בפחות מכן אבל אם אמה ועוד דאין סברא שיטביולין על דעת כ״ד שאין מטביליין גר קטן על דעת כ״ד אע״כ הוא תוכע להתגייר וחאת פחותה מכן ג׳ אין בה דעת לתבוע להכי נקט שנתגיירה בתה עמה והטבילוה על דעת אמה ועוד משום דבעי למיתני היתה הורתה שלא בקדושה ולידתה בקדושה: **אין** לה פתח בית אב כו׳ הרי זו בסקילה. תימה דמיקשי מהכא ל״ל כפ׳ נגמר הדין (סנהדרין דף מב:) נקטעה יד העדים פטור דבעינן קרא כדכתיב וי״ל דשאני הכא דגלי קרא ומתה לרבות הורתה שלא בקדושה ולידתה בקדושה הרי זו בסקילה. א״ל פתח בית אב. פי׳ דהא אין לה אב שאין מיוחסת אחר אביה כיון שהוא עובד כוכבים והיא גיורת ולא משום שאין יחוס לעובד כוכבים דודאי אית ליה יחוס דכתיב מרודך בלאדן בן בלאדן: ולא מאה סלע כדמפרש בגמרא למיתה נכתבה ולא לקנס. היתה הול״ב הרי זו כבת ישראל לכל דבריה. פי׳ נתגיירו שניהם אביה ואמה ונתעברת אמה בעודה יהודית דעכשיו יש לה אב: יש לה אב ואין לה פתח בית אב פי׳ בישראלית קמייר׳ ואין בית לאביה. י״ל פתח בית אב וא״ל אב. הרי זו בסקילה לא נאמר פתח בית אב אלא למצוה:

הכא נמי בראוסיף לה. פי׳ שכתב בכתובה שניה יותר מבראשונה אבל אין לפרש שכתב לגיתי ואוסיפית כך וכך דא״כ היתה גובה שתיהן כדאמרינן לעיל: **משום דינא דבר מצרא.** ולגיע אומו של מכר דאם יראה שניהם אית בה דינא דבר מצרא דאפילו מתנה שכתוב בה אחריות אית בה דינא דבר מצרא[6] ונראה דאם הלוקח עצמו מצרן דלא שייך דינא דבר מצרא דביטל שני את הראשון ויש מפרשים דלאו דוקא נקט משום דינא דבר מצרא דאפילו לא שייך דינא דבר מצרא לא ביטל שני את הראשון דנפקא מינה לענין דרך דאפי׳ למ״ד (ב״ב דף סד:) מוכר בעין רעה מוכר מוכן בעין יפה מוכן: **אימר אחולי אחליה לשיעבודא.** תימה מה אחליה לשיעבודא שייך גבי מתנה ונראה לר״י כגון שכיון זמן הראשון לזמן שני קנה הנותן שדה אצל שדה הניתן והשתא אחליה מקבל מתנה לשיעבודא ולא יוכל לטענות דינא דבר מצרא ועוד [7]אומר רשב״א דנפקא מינה אם לוה נותן בין זמן הראשון לזמן שני שיעבדו בעלי חובו מאותה שדה [8][מ״ג אם יאכל הנותן פירות בין זמן הראשון לשני]: **איכא** בינייהו אורועי סהדי. תימה גדולה הוא מה שפירש בקונטרס לפסול העדים בעין זה יכול לפסול העדים בעין זה ונראה לר״י דאם יש לזה מקבל מתנה שום שטר אחר שהעדים אלו מתומים בו מרעין ליה לשטרא הואיל והוא מודה שהן פסולין אי נמי לפסול מתימתן קאמר דאימר זיופי זייף הואיל והוא מודה שהשטר הזה מזויף: **והלכתא** אחד זה ואחד זה מן הנשואין. תימה לרבינו יצחק דהשתא מסקינן דאחד זה ואחד זה מן הנשואין אע״ג דאוסיף לה ופליגא אדרב נחמן דאמר לעיל אי אוסיף דיקלא לתוספת אדעתא דתוספת כתביה ולא ביטל שני את הראשון וחזו תימה דהלכתא כרב נחמן בדיני ורפרם ורב אחא איפלגו אלייהו ודייקינן נמי בשילהי הכותב (לקמן דף פט: ושם) כוותיה ואור״י דהכא אע״ג דאיכא תוספת ביטל (ב) את הראשון ושעמא משום דאיכא שטר אחר אבל לעיל דאיכא שני שטרות כשהוסיף בשני לא ביטל את הראשון הואיל והוא בידו עדיין וא״ת וכיון דאיירי מילתייהו דרב הונא ורב אחי בדלא כתב לה מ״כ תפשוט מהכא הא דבעי בפ״ק דב״מ (דף יח: ושם) אי אמרוסה אית לה כתובה בדלא כתב לה *וי״ל שאינו רוצה לפשוט אלא מן המשנה או מברייתא ואע״ג דאיכא לאוכוחי ממילתא דר׳ אלעזר ב״ר שמעון ורבנן הא נמי מימרא היא דרב יהודה אמר שמואל * אמרה משמיה ואינה ברייתא וממתניתין דהשתא אמרם את בתו ליכא לאוכוחי דאיכא לאוקמה בדכתב לה וא״ת ותפשוט מהא דתניא לעיל מודה ר׳ יהודה במאמרם את בתו ובגרה ונשאת שאין לאביה רשות בה וע״כ בדלא כתב לה היא שלו הואיל וברשותו נכתבה כדאמר לעיל ואי אמרוסה אין לה כתובה פשיטא דאין לו בה כלום ונראה לרשב״א דלעולם איכא לאוקמה בדכתב לה ומיירי כגון שהוסיף לה בשעת גשואין דסלקא דעתא הואיל ואינה מאתים שלו תוספת נמי שלו קמ״ל[10]: **הגיורת** שנתגיירה בתה עמה. הא דלא נקט הגיותא שנתגיירה קתמא משום דאיירי בפחות מכן אבל אם אמה ועוד דאין סברא שיטביולין על דעת כ״ד שאין מטביליין גר קטן על דעת כ״ד אע״כ הוא תוכע להתגייר וחאת פחותה מכן ג׳ אין בה דעת לתבוע להכי נקט שנתגיירה בתה עמה והטבילוה על דעת אמה ועוד משום דבעי למיתני היתה הורתה שלא בקדושה ולידתה בקדושה: **אין** לה פתח בית אב כו׳ הרי זו בסקילה. תימה דמיקשי מהכא ל״ל כפ׳ נגמר הדין (סנהדרין דף מב:) נקטעה יד העדים פטור דבעינן קרא כדכתיב וי״ל דשאני הכא דגלי קרא ומתה לרבות הורתה שלא בקדושה ולידתה בקדושה הרי זו בסקילה. א״ל פתח בית אב. פי׳ דהא אין לה אב שאין מיוחסת אחר אביה כיון שהוא עובד כוכבים והיא גיורת ולא משום שאין יחוס לעובד כוכבים דודאי אית ליה יחוס דכתיב מרודך בלאדן בן בלאדן: ולא מאה סלע כדמפרש בגמרא למיתה נכתבה ולא לקנס. היתה הול״ב הרי זו כבת ישראל לכל דבריה. פי׳ נתגיירו שניהם אביה ואמה ונתעברת אמה בעודה יהודית דעכשיו יש לה אב: יש לה אב ואין לה פתח בית אב פי׳ בישראלית קמייר׳ ואין בית לאביה. י״ל פתח בית אב וא״ל אב. הרי זו בסקילה לא נאמר פתח בית אב אלא למצוה:

הכא נמי היינו טעמא דלא גביא מדלא כתב לה אוסיפית לך מאה אמאתים אחולי אחיליתיה לשעבודא קמא אמר מר א״א בעיא בהאי גביא אי בעיא בהאי גביא לימא פליגא דרב נחמן [6]דאמר רב נחמן [2]שני שטרות היוצאין בזה אחר זה ביטל שני את הראשון לאו מי איתמר עלה אמר רב פפא ומודה ר״נ [3]דאי אוסיף ביה דיקלא לתוספת כתביה הכא נמי הא אוסיף לה מידי גופא אמר רב נחמן [4]שני שטרות היוצאין בזה אחר זה ביטל שני את הראשון אמר רב פפא ומודה רב נחמן [5]דאי אוסיף ביה דיקלא לתוספת כתביה [1]פשיטא ראשון במכר ושני במתנה ליפות כחו הוא דכתב ליה משום דינא דבר מצרא וכל שכן ראשון במתנה ושני במכר דאמרינן משום דינא דבעל חוב הוא דכתב כן אלא אי שניהם במכר שניהם במתנה ביטל שני את הראשון מאי טעמא רפרם אמר [7]אימר אודויי אודי ליה רב אחא אמר אימר אחולי אחליה לשיעבודיה מאי בינייהו [8]איכא בינייהו אורועי סהדי ולשלומי פירי ולטסקא מאי הוי עלה דכתובה ת״ש דאמר רב יהודה אמר שמואל משום ר״א בר״ש מנה מאתים מן האירוסין ותוספת מן הנישואין וחכ״א אחד זה ואחד זה מן הנישואין והלכתא אחד זה ואחד זה מן הנישואין: **מתני׳** [9]הגיורת שנתגיירה בתה עמה וזינתה הרי זו בחנק אין לה לא פתח בית האב ולא מאה סלע [10]היתה הורתה ולידתה בקדושה הרי זו בסקילה ואין לה לא פתח בית האב [2]ולא מאה סלע היתה הורתה ולידתה בקדושה הרי היא כבת ישראל לכל דבריה [11]יש לה אב ואין לה פתח בית האב יש לה פתח בית האב ואין לה אב הרי זו בסקילה לא נאמר [1]פתח בית [2]אב אלא למצוה:

גמ׳

כתובה בראוסיף אלא אם אין לפרש שכתב לגיתי ואוסיפית כך וכך דא״כ היתה גובה שתיהן כדאמרינן לעיל: **משום דינא דבר מצרא.** ולגיע אומו של מכר דאם יראה שניהם אית בה דינא דבר מצרא דאפילו מתנה שכתוב בה אחריות אית בה דינא דבר מצרא[6] ונראה דאם הלוקח עצמו מצרן דלא שייך דינא דבר מצרא דביטל שני את הראשון ויש מפרשים דלאו דוקא נקט משום דינא דבר מצרא דאפילו לא שייך דינא דבר מצרא לא ביטל שני את הראשון דנפקא מינה לענין דרך דאפי׳ למ״ד (ב״ב דף סד:) מוכר בעין רעה מוכר מוכן בעין יפה מוכן: **אימר אחולי אחליה לשיעבודא.** תימה מה אחליה לשיעבודא שייך גבי מתנה ונראה לר״י כגון שכיון זמן הראשון לזמן שני קנה הנותן שדה אצל שדה הניתן והשתא אחליה מקבל מתנה לשיעבודא ולא יוכל לטענות דינא דבר מצרא ועוד [7]אומר רשב״א דנפקא מינה אם לוה נותן בין זמן הראשון לזמן שני שיעבדו בעלי חובו מאותה שדה [8][מ״ג אם יאכל הנותן פירות בין זמן הראשון לשני]: **איכא** בינייהו אורועי סהדי. תימה גדולה הוא מה שפירש בקונטרס לפסול העדים בעין זה יכול לפסול העדים בעין זה ונראה לר״י דאם יש לזה מקבל מתנה שום שטר אחר שהעדים אלו מתומים בו מרעין ליה לשטרא הואיל והוא מודה שהן פסולין אי נמי לפסול מתימתן קאמר דאימר זיופי זייף הואיל והוא מודה שהשטר הזה מזויף: **והלכתא** אחד זה ואחד זה מן הנשואין. תימה לרבינו יצחק דהשתא מסקינן דאחד זה ואחד זה מן הנשואין אע״ג דאוסיף לה ופליגא אדרב נחמן דאמר לעיל אי אוסיף דיקלא לתוספת אדעתא דתוספת כתביה ולא ביטל שני את הראשון וחזו תימה דהלכתא כרב נחמן בדיני ורפרם ורב אחא איפלגו אלייהו ודייקינן נמי בשילהי הכותב (לקמן דף פט: ושם) כוותיה ואור״י דהכא אע״ג דאיכא תוספת ביטל (ב) את הראשון ושעמא משום דאיכא שטר אחר אבל לעיל דאיכא שני שטרות כשהוסיף בשני לא ביטל את הראשון הואיל והוא בידו עדיין וא״ת וכיון דאיירי מילתייהו דרב הונא ורב אחי בדלא כתב לה מ״כ תפשוט מהכא הא דבעי בפ״ק דב״מ (דף יח: ושם) אי אמרוסה אית לה כתובה בדלא כתב לה *וי״ל שאינו רוצה לפשוט אלא מן המשנה או מברייתא ואע״ג דאיכא לאוכוחי ממילתא דר׳ אלעזר ב״ר שמעון ורבנן הא נמי מימרא היא דרב יהודה אמר שמואל * אמרה משמיה ואינה ברייתא וממתניתין דהשתא אמרם את בתו ליכא לאוכוחי דאיכא לאוקמה בדכתב לה וא״ת ותפשוט מהא דתניא לעיל מודה ר׳ יהודה במאמרם את בתו ובגרה ונשאת שאין לאביה רשות בה וע״כ בדלא כתב לה היא שלו הואיל וברשותו נכתבה כדאמר לעיל ואי אמרוסה אין לה כתובה פשיטא דאין לו בה כלום ונראה לרשב״א דלעולם איכא לאוקמה בדכתב לה ומיירי כגון שהוסיף לה בשעת גשואין דסלקא דעתא הואיל ואינה מאתים שלו תוספת נמי שלו קמ״ל[10]: **הגיורת** שנתגיירה בתה עמה. הא דלא נקט הגיותא שנתגיירה קתמא משום דאיירי בפחות מכן אבל אם אמה ועוד דאין סברא שיטביולין על דעת כ״ד שאין מטביליין גר קטן על דעת כ״ד אע״כ הוא תוכע להתגייר וחאת פחותה מכן ג׳ אין בה דעת לתבוע להכי נקט שנתגיירה בתה עמה והטבילוה על דעת אמה ועוד משום דבעי למיתני היתה הורתה שלא בקדושה ולידתה בקדושה: **אין** לה פתח בית אב כו׳ הרי זו בסקילה. תימה דמיקשי מהכא ל״ל כפ׳ נגמר הדין (סנהדרין דף מב:) נקטעה יד העדים פטור דבעינן קרא כדכתיב וי״ל דשאני הכא דגלי קרא ומתה לרבות הורתה שלא בקדושה ולידתה בקדושה הרי זו בסקילה. א״ל פתח בית אב. פי׳ דהא אין לה אב שאין מיוחסת אחר אביה כיון שהוא עובד כוכבים והיא גיורת ולא משום שאין יחוס לעובד כוכבים דודאי אית ליה יחוס דכתיב מרודך בלאדן בן בלאדן: ולא מאה סלע כדמפרש בגמרא למיתה נכתבה ולא לקנס. היתה הול״ב הרי זו כבת ישראל לכל דבריה. פי׳ נתגיירו שניהם אביה ואמה ונתעברת אמה בעודה יהודית דעכשיו יש לה אב: יש לה אב ואין לה פתח בית אב פי׳ בישראלית קמייר׳ ואין בית לאביה. י״ל פתח בית אב וא״ל אב. הרי זו בסקילה לא נאמר פתח בית אב אלא למצוה:

מסורת הש״ס

א) נקמן פט:, ב) וס״ל מאים, ג) נ״מ קח:, ד) [דכרים כנ], ה) [כמאיתם כ״מ קמ:], ו) מ״ר כ״ו, ז) [ועיל לאיתם] למימר דהכא אייריי בדכתב לה ולא תקבי אלא נתמן דהכא מיירי כשמחזרת לו כתובה לאשתה כשנתן לה הגיה. מ״ה כ״ו].

תורה אור השלם

1. והוציאו את הנער אל פתח בית אביה וסקלוהו אנשי עיר באבנים וַמֵתָה כִּי עָשְׂתָה נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל לִזְנוֹת בֵּית אָבִיהָ וּבָעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: דברים כב כא

גליון הש״ס

רש״י ד״ה אורועי בהדי וכו׳ לרפרם פסולים. עי׳ מ״ל (פ״נ) [פ״ס] מהלי שחיטה הל׳ כו: תוס׳ ד״ה אימר וכו׳ אומר רשב״א דנ״מ. עי׳ בתשובת מהר״מ שטן סי׳ ק״ה: ד״ה והלכתא וי״ל שאינו יוצא לפשוט. כעין זה בתוס׳ קדושין כג ע״ב ד״ה דאמ״ר. ועי׳ פס ע״ל תוס׳ ד״ה ואם: בא״ד אמרה משמיה ואינה ברייתא. עיין לקמן מז ע״ל בר״ש ד״ה ומ״ד:

הגהות הב״ח

(ה) תוס׳ ד״ה והלכתא וכו׳ לאיכא תוספת ביטל שני את הראשון:

תוספות רי״ד

שני. או אם יש לה מה לטרוף נוכה ג׳ מאות מזמן שני: וא״ר נחמן שני שטרות היוצאים בזא״ז בטל שני את הראשון. פי׳ אם כתב לו שני שטרי מכר או שטרי מתנה על שדה אחת הא׳ כתב בניסן וא׳ כתב בתשרי בטל שני את הראשון פי׳ אם היה בו אחריות וטרפוהו ממנו אינו גובה אלא מזמן שני. אמר ר״ש ומודה ר״נ דאי אוסיף ביה דיקלא לתוספת כתביה. פי׳ אי אוסיף דיקלא בשטרא בתרא לא בטל שני את הראשון אלא ידו על העליונה דקא״ל אי מזמן ראשון בעית למיגבי גבי במאי דכתיב ביה ואם תרצה למחול שיעבודך מזמן ראשון ולגבות מזמן שני תגבה כל התוספת הכתובה בשטר השני: פשיטא לי׳ פי׳ בשני שטרות היוצאין בזא״ז שלא בטל שני את הראשון אי דוי ראשון במכר ושני במתנה דליפות כחו הוא דכתב ליה משום דינא דבר מצרא פי׳ כי במכר יכול בעל מצרא להוציא מידו אבל מתנה לא בה משום דינא דבר מצרא ולהכי הדר וכתב לה בלשון מתנה לשתק מעליו בר מצרא ולא לבטל את הראשון וכ״ש ראשון במתנה ושני במכר דמשום דינא דב״ח כתביה. פי׳ דבמתנה ליכא אחריות ובמכר איכא אחריות ואי אתי בע״ח וטרף לה מיניה הדר על המוכר ומ״ה הדר וכתב ליה ולא לבטל את הראשון. ודאי שניהם במכר שניהם במתנה בטל שני את הראשון כ״ס רפרם אמר אודויי אודי ליה. ר״א אמר אימור איחולי אחליה לשיעבודיה קמא. פי׳ רפרם אמר הודה לו המקבל לנתן שהשטר הראשון נכתב בשקר ולא היה אמת לפיכך ביקש לו שיכתוב לו שטר שני ור״א סבר אין אנו מחזיקין את הראשון בפסול אלא אמרינן כשר היה ולמה כתב לו השני שפייסו המוכר ללוקח שימחול שיעבוד של זמן א׳ ויתפסו מזמן שני מפני שהיה לו שום שדה למכור בין זמן הא׳ לזמן הב׳ ולא היה הלוקח רוצה לקנותו מפני שיעבודו של זה ולפיכך פייסו שימחול לו שעבוד דמזמן ראשון כ״ב א״כ אורועי סהדי דאיכא לו שבשקר נכתב הא׳ העדים הם פסולים לו שאם יש לו שום שטר שהם חתומים בו הוא בטל דפיו כיק׳ עדים והוא הודה שהם פסולים אבל לעלמא לא כל הימנו לפוסלם ומ״ה אמר לאורועי ולא״א לפסול ולמ״ד אחולי אחליה וכו׳ נאמנים. א״נ לשלומי פירי לרפרם דאמר אודויי אודי ליה שהראשון היה פסול א״כ כל הפירות שאכל

עין משפט נר מצוה

מז א ב ג מיי׳ פט״ז מהל׳ אישות הכ״ט טוש״ע אה״ע סי׳ ק סעי׳ יד:
יז ד ה ו ז ח מיי׳ פ״ה מהל׳ זכיה הל׳ ח ט סמג עשין פכ טוש״ע חו״מ סי׳ רמ סעי׳ ג כ:
יח ט מיי׳ פ״ג מהל׳ אישות הל״ז סמג עשין לו:
יט י מיי׳ שם הל׳ יא:
כ כ מיי׳ פ״ג מהל׳ גירה הל׳ ט סמג עשין נה:
כא ל מיי׳ פ״ג מהל׳ אישות ריש הל׳ יא:

מוסף רש״י

שני שטרות היוצאין בזה אחר זה. זמנו של זה קודם לזה ושניהם על הלוקח אחת לו על מכר אחד, ביטל שני את הראשון. ואיני מודה אלא מזמן שני. דכיון דכתב לשעבוד בתרא אחליה לשעבוד קמא דאי אוסיף ביה דיקלא. כשטר אחר לתוספת כתביה. אלא אחליה לשעבוד לגבל זמן שטר ראשון ותנחומיה מיהא לא נגיע מדלא כתב לה לגיתי ואוסיפית כך וכך אקמייתא אלא שטר כתובה יגיעל כתב לה אוסיף לה מידי גופא. כל שכן ראשון במתנה ושני במכר. דאמרינן משום דינא דבעל חוב הוא דכתב כן. אלא אי שניהם במכר שניהם במתנה ביטל שני את הראשון. מאי טעמא. דרפרם אמר אימר אודויי אודי ליה רב אחא אמר אימר אחולי אחליה לשיעבודיה. ביניהם אורועי סהדי. מימה גדולה הוא שפירש בקונטרס לפסול העדים דאין יכול לפסול העדים בעין זה ונראה לר״י דאם יש לזה מקבל מתנה שום שטר אחר שהעדים אלו מתומים בו מרעין ליה לשטרא הואיל והוא מודה שהן פסולין אי נמי לפסול מתימתן קאמר דאימר זיופי זייף הואיל והוא מודה שהשטר הזה מזויף. ולשלומי פירי. שאם לוקח בין זמן ראשון לזמן שני לפרפס מגלה: ולטסקא. לפרוע מס הקרקע למלך מזמן ראשון לזמן שני לרפרס על המוכר לפרוע לרב אחא על הלוקח לפרוע: מאי הוי עלה דכתובה. מאימת גבית:

מתני׳ וזינתה. בתוכיסין והיא נערה: הרי זו בחנק. ואפי׳ נתגיירה פחותה מבת ג׳ שנים דבחזקת בתולה היא כדי כתיבת סקילה בנערה המאורסה בישראל כתיבת דכתיב) כי עשתה נבלה בישראל: אין לה לא פתח בית אביה. מ״ל להוציאה אל פתח בית אביה: ולא מאה סלע. אם נמצא בעל שקרן ועדיו זוממין דכולה פרשה בישראל כתיבת: הרי זו בסקילה. בגמרא [ע״כן] יליף לה: הרי היא כבת ישראל לכל דבריה. ויש לה פתח בית אב ומאה סלעים: יש לה אב ואין לה פתח בית אב. כגון שאין לו בית ובישראלית קמייר׳:

גמ׳

הכא נמי היינו טעמא דלא גביא מדלא כתב לה אוסיפית לך מאה אמאתים אחולי אחיליתיה לשעבודא קמא אמר מר א״א בעיא בהאי גביא אי בעיא בהאי גביא לימא פליגא דרב נחמן [6]דאמר רב נחמן [2]שני שטרות היוצאין בזה אחר זה ביטל שני את הראשון לאו מי איתמר עלה אמר רב פפא ומודה ר״נ [3]דאי אוסיף ביה דיקלא לתוספת כתביה הכא נמי הא אוסיף לה מידי גופא אמר רב נחמן [4]שני שטרות היוצאין בזה אחר זה ביטל שני את הראשון אמר רב פפא ומודה רב נחמן [5]דאי אוסיף ביה דיקלא לתוספת כתביה [1]פשיטא ראשון במכר ושני במתנה ליפות כחו הוא דכתב ליה משום דינא דבר מצרא וכל שכן ראשון במתנה ושני במכר דאמרינן משום דינא דבעל חוב הוא דכתב כן אלא אי שניהם במכר שניהם במתנה ביטל שני את הראשון מאי טעמא רפרם אמר [7]אימר אודויי אודי ליה רב אחא אמר אימר אחולי אחליה לשיעבודיה מאי בינייהו [8]איכא בינייהו אורועי סהדי ולשלומי פירי ולטסקא מאי הוי עלה דכתובה ת״ש דאמר רב יהודה אמר שמואל משום ר״א בר״ש מנה מאתים מן האירוסין ותוספת מן הנישואין וחכ״א אחד זה ואחד זה מן הנישואין והלכתא אחד זה ואחד זה מן הנישואין: **מתני׳** [9]הגיורת שנתגיירה בתה עמה וזינתה הרי זו בחנק אין לה לא פתח בית האב ולא מאה סלע [10]היתה הורתה ולידתה בקדושה הרי זו בסקילה ואין לה לא פתח בית האב [2]ולא מאה סלע היתה הורתה ולידתה בקדושה הרי היא כבת ישראל לכל דבריה [11]יש לה אב ואין לה פתח בית האב יש לה פתח בית האב ואין לה אב הרי זו בסקילה לא נאמר [1]פתח בית [2]אב אלא למצוה:

גמ׳

תוספות רי״ד (המשך)

הלוקח בין זמן הא׳ לזמן הב׳ חייב להחזיר לבעלים ולר״א אינו חייב להחזיר לבעלים: א״נ לספקא. פי׳ לפרוע פס המלך מזמן א׳ ועד זמן ב׳ לרפרם דאמר אודויי אודי ליה גם המוכר הודה ללוקח שהא׳ היה בטל והב׳ עיקר ור״א כ״ב פס הקרקע על המוכר לפרוע מניסן ועד תשרי ולר״א על הלוקח לפרוע ומסתברא כר״א דאחזוקי סהדי בשיקרא לא מחזקינן: **מתני׳** הגיורת שנתגיירה בתה עמה וזינתה הי״ז בחנק אין לה פתח בית אב ולא ק׳ סלע. פי׳ שנתגיירה עמה כשהיא קטנה דעכשיו בתולה היא שכפ״ע אין לה לקטנה דעת להתגייר ואי בגדולה שנתגיירה שוב אינה בתולה. וזינתה מן האירוסין והיא נערה הי״ז בחנק. פי׳ אם נשאת והוציא עליה בעלה שם רע ע״פ עדים שונתה באירוסין דאין לה דין מאורסה בת ישראל שנסקלין ע״י הוצאת שם רע. דכי כתיב סקילה בנערה המאורסה בישראל כתיב. דכתיב במוציא שם רע כי עשתה נבלה בישראל. והאי לאו בת ישראל היא דאיכא היתה

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com